

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

LICHNOV (OKR. NOVÝ JIČÍN)**Intravilan. Halštat. Ojedinělý nález. Záchranný výzkum.**

Při stavební akci odkanalizování obcí Lichnov a Borodovice byl v měsících dubnu až září 2011 proveden záchranný archeologický výzkum společností Archaia Olomouc o.p.s. Ve výkopu kanalizační rýhy před domem č.p. 339 byla v dokumentovaném úseku profilu P11 zachycena žlutohnědá písčitojílovitá vrstva přemístěného podloží (?) o mocnosti 70 cm, která obsahovala pouze ojedinělý keramický zlomek. Jedná se o nezdobený střep z výdutě větší nádoby s tuhovanou úpravou povrchu, který by se dal obecně zařadit do halštatu. Výskyt tohoto keramického nálezu ve zmíněné vrstvě terénní úpravy je nutné považovat za sekundární, mohl se sem dostat buď přemístěním hlíny nebo splachem z nějaké výše položené halštatské lokality. Této domněnce nahrává i blízkost vrchu Červený kámen, na jehož úpatí z opačné strany, tj. od Kopřivnice bylo dříve zjištěno osídlení z doby halštatské i z pozdní doby laténské – púchovská kultura (Pavelčík 1962; Jisl 1968).

Tomáš Zeman

Literatura

Jisl, L. 1968: Púchovská kultura a otázky dalšího osídlení Moravské brány. *Časopis Slezského muzea* 17, 10–11.

Pavelčík, J. 1962: Halštatské a laténské sídliště u Kopřivnice. *Přehled výzkumů* 1961, Brno, 64.

Resumé

Lichnov (Bez. Nový Jičín). Intravilan. Halstattzeit. Einzelfund. Rettungsgrabung.

MAŠOVICE (OKR. ZNOJMO)**„Pšeničné“. Horákovská kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.**

Na přelomu července a srpna roku 2011 proběhl na parcele číslo 718/52 záchranný archeologický výzkum. V ploše budovaného rodinného domu se podařilo prozkoumat 28 zahloubených objektů. Po laboratorním zpracování nálezů se podařilo dva objekty přiřadit horákovské kultuře a jeden kultuře s moravskou malovanou keramikou. První horákovský objekt lze interpretovat jako zahloubené otopné zařízení s kamenným závalem v zásypu. Druhý je sídlištní jáma podlouhlého tvaru, jejíž horní polovina byla jednorázově zaplněna materiálem z pravděpodobně destruované textilní dílny. Z tohoto zásypu se podařilo zrekonstruovat přes padesát jehlanovitých závaží. Také zde bylo značné množství zlomků omazů a tepelně deformovaných nádob.

David Humpola

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo), „Pšeničné“. Horákov-Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

MEDLOV (OKR. OLMOUC)**„Za Školou“. Platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.**

Ve dnech 3.–5. 10. 2011 proběhl archeologický výzkum ACO na stavbě vodovodní přípojky západně od obce Medlova na parcele č.1104. Na profilech výkopu byly zdokumentovány a ovzorkovány dvě platěnické zásobní jámy. Lokalita je situována na mírném svahu obráceném k východu s nadmořskou výškou 248–250 m a lze ji identifikovat v mapě 1: 10000, list 14-44-11, v souřadnicích Z:J s.č. – 447:95 mm. Místo nálezu se nachází jihozápadně od již zkoumané lokality z let 2005–2006 (Kalábek 2006, týž 2007).

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2006: Medlov (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 47, 157.

Kalábek, M. 2007: Medlov (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 48, 392.

Resumé

Medlov (Bez. Olomouc). „Za Školou“. Platěnice Phase der Kultur der Lusitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

**MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-
-VENKOV)****„Nad Palaškou“. Pozdní doba bronzová až halštatská. Sídliště. Zjišťovací výzkum.**

V letech 2010 a 2011 byl v zalesněném prostoru za Horákovskou hájenkou proveden zjišťovací archeologický výzkum. Důvodem těchto aktivit byly náhodné nálezy pravěké keramiky a ŠI, která se dostávala na povrch ve vývratech a v krtincích. Drobná sondáž zachytila souvrství, které podchytilo informace o zdejším osídlení, které tu zahrnuje konec pozdní doby bronzové a počátek doby halštatské. Kromě keramiky byly nalezeny v poměrně početném zastoupení různé velké úštěpy rohovců, které by mohly naznačovat existenci staršího osídlení, keramika tomu však vůbec nenavědčuje. Kolekci nálezů doplňují úlomky mazanice, kamenných podložek a drobné zlomky bronzového a železného předmětu. Na úrovni podloží, které tu tvoří jíly se zvětralinami karbonských slepenců, byly lokalizovány zahloubené objekty, které lze považovat za pozůstatky sloupových jam, žlábků a komunikační úrovně, která by mohla být také zbytkem podlahového nášlapu chaty. Keramika umožňuje dataci sídliště do rozmezí stupňů Ha B3-Ha C.

„Macocho“. Doba halštatská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Rýha dálkového optického kabelu šlapanické firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., prošla v polní trati „Macocho“ dvěma objekty, jež bylo možné označit za velkou válcovitou zásobní jámu a rozměrnou zemnici (v okolí bodu GPS: 49°12'39.81"S, 16°45'7.65"V). Z výplní jam, jejichž výkopy pokračovaly hlouběji, než vlastní dno rýhy, byl vyzvednut osteologický a keramický materiál. Zlomky keramiky umožnily oba objekty zařadit do rozmezí stupňů Ha C2 a Ha D1.

Nález je důležitý z hlediska starších výzkumů (srv. „Macucha“), které ve stejné trati doložily pozůstatky komorového hrobu s kamennou konstrukcí a osídlení z období pozdního halštatu (srv. Stegmann-Rajtár 1992, 18; Kos 1999).

„V Hlavách“. Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

V roce 2011 prošla rýha dálkového optického kabelu šlapanické firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., v polní trati „V Hlavách“ několik mělce zahloubených objektů z doby laténské (okolí bodu GPS: 49°12'4.69"S, 16°44'24.86"V). Rýha procházela západně podél polní cesty směřující od nedalekého remízku k Horákovu. Objekty se koncentrovaly na mírně k jihu ukloněný svah do kterého byly většinou vodorovně zaříznu. Podle nášlapových vrstev se jednalo patrně o chaty. V nejvyšší úrovni svahu byly zachyceny rozsáhlé deprese, vyplněné tmavými kompaktními vrstvami, z nichž jedna poskytla fragment laténské nádoby; nelze vyloučit, že se mohlo jednat o hliníky.

Petr Kos

Literatura

Stegmann-Rajtár, S. 1992: *Grabfunde der älteren Hallstattzeit aus Südmähren*. Košice.

Kos, P. 1999: Horákov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 40, 257.

Resumé

Mokrý-Horákov (Kataster Horákov, Bez. Brno-venkov). In der Flur „Nad Palaškou“ wurde der Siedlung aus der Podoler Phase mitteldonauländische Urnenfelderkultur entdeckt. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Macocho“ wurden einige Objekte aus dem Hallstattzeit (Horákov-Kultur) gefunden. Bei der Rettungsgraben in der Flur „V Hlavách“ wurden einige Objekte aus der Latènezeit gefunden.

MOSTKOVICE (OKR. PROSTĚJOV)

Údolní nádrž Plumlov, „U Vrbiček“. KLPP – platěnická kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Výzkumem pozůstatků pravěkého osídlení v poloze „U Vrbiček“ (dnes na dně plumlovské údolní nádrže) na katastru obce Mostkovice, byly získány vůbec první doklady o pravěkém osídlení místa. To bylo na základě

Obr. 4. Mostkovice. Zemnice platěnické kultury.

Abb. 4. Mostkovice. Eisenzeitliches Grubenhaus.

našich poznatků využíváno k budování lidských sídel od počátku pátého tisíciletí př. n. l. s přestávkami až do počátku prvního tisíciletí před n. l. K nejstarším patří objekty kultury s lineární keramikou, MMK a z časného eneolitu. Početnou skupinu tvořily rovněž objekty platěnické kultury a mezi nimi i jedna zemnice obdélníkovitého půdorysu o rozměrech 5,3×3,3 m (Obr. 4). K datování platěnického sídliště přispěl i nález bronzové jehlice typu „Býčí skála“.

Miroslav Šmíd

Resumé

Mostkovice (Bez. Prostějov), „U Vrbiček“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „U Vrbiček“ wurden einige Objekte und eine Hütte der Platěnice Kultur entdeckt.

NĚMČANY (OKR. VYŠKOV)

Mladší doba železná – LTA, LTD. Sídliště. Záchraný výzkum. Muzeum Vyškovska.

V srpnu 2011 zahájila obec Němčany zemní práce spojené s výstavbou inženýrských sítí a přístupové komunikace pro 33 rodinných domů. Po pozitivním zjištění archeologických objektů proběhl výzkum v trase hlavní kanalizační stoky a v místech jejich přípojek. I když je katastr Němčan bohatý na archeologické nálezy, místo současné výstavby dosud archeologicky zkoumáno nebylo. Zkoumaná plocha se nachází při JJZ okraji obce Němčany na mírném JJV svahu na pravém břehu Němčanského potoka v nadmořské výšce 222–228 m. Podloží bylo dosaženo pouze v horních dvou třetinách stavební plochy, tvořila jej sprašová návěj. Ve spodní třetině kanalizačního výkopu poblíž Němčanského potoka podloží zjištěno nebylo. Důvodem byly silné inundační vrstvy. Vrstva naplavené zeminy dosahovala výšky až 1,5 m. Nadloží tvořila vrstva ornice o výšce 50–70 cm.

Záchraný výzkum byl v první fázi proveden formou dohledu během hloubení kanalizační rýhy. Po částečném prorýhování byly v profilech výkopu zjištěny archeologické objekty, které byly následně podrobně zkoumány. Během výzkumu bylo v místech hlavního kanalizačního vedení a v místech přípojek nalezeno 10 archeologických